

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG 2015. MÁJUS 7-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2015. május 7. 15,00 óra

Jelen vannak:

Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Boda Pál
Dr. Fábián Adrián
Dr. Sasvári Róbert

Dr. Borbély Andrea
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán László

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök
Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
Kovács Péter NVI elnökhelyettes
Dr. Jackli Tamás NVI főosztályvezető
az NVI munkatársai

Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda Elnökét és Elnökhelyetteseit. Megállapítja, hogy a Bizottság 8 taggal határozatképes és az ülést megnyitja. Ismerteti a tervezett napirendi pontokat.

Dr. Lovas András NVB tag: Javasolja, hogy a népszavazási kezdeményezések elbírálása napirend első kérdését a napirenden belül utolsóként tárgyalják.

Dr. Patyi András NVB elnök: A Bizottság a napirendre vételről tud dönteni, a kérdések sorrendje a napirenden belül az előterjesztő kompetenciájába tartozik. Ezt a

sorrendet tartja indokoltnak. Szavazásra bocsátja a napirend elfogadását az általa ismertetett sorrendben.

Szavazás

A Bizottság 50. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

- I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása***
- II. Döntés országos nemzetiségi önkormányzati képviselői mandátum kiadásáról***

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Gulyás Mihály Balázs magánszemély által benyújtott népszavazási kezdeményezés

Dr. Patyi András NVB elnök: Tájékoztatja a Bizottságot, hogy az 1., 2., 3., 4. és 5. kérdést benyújtó magánszemély jelezte a Nemzeti Választási Iroda felé, hogy amennyiben a Bizottság biztosítja számára, szeretne élni a szóbeli nyilatkozattétel lehetőségével. Az Ügyrend 7. § (6) bekezdése értelmében javasolja jegyzőkönyvi döntés meghozatalát arról, hogy a Bizottság tegye lehetővé a szóbeli nyilatkozattételt. Szavazásra bocsátja a döntés meghozatalát.

Szavazás

A Bizottság 51. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen egyhangú szavazattal Gulyás Mihály Balázs kezdeményező részére biztosítja a szóbeli nyilatkozattételi lehetőséget 2 perc időtartamban.

Gulyás Mihály Balázs magánszemély: Az első kérdés: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az intézményi várólistára való felkerüléstől számított legfeljebb hat hónapon belül hozzájuthasson a beteg a nem azonnali ellátást igénylő egészségügyi ellátáshoz?” nem irányul jövőbeli költségvetési kiadás pontos meghatározására, ezért nem érint tiltott tárgykört. A kérdésből az következik, hogy 6 hónap után finanszírozási okból nem halasztható az eljárás, a transzplantáció pedig a törvényben nem várólistaként szerepel, ezért ilyen ok nem érintheti. A második kérdés: „Egyetért-e Ön azzal, hogy állami tulajdonban álló termőföld csak objektív szempontokat értékelő pályázat alapján legyen haszonbérbe adható?” nem érint költségvetést és alkotmányos kérdést, így nem lehet probléma. A harmadik kérdés: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén ne működhessen a kiégett nukleáris üzemanyag végleges elhelyezésére szolgáló létesítmény?” esetében egyetlen nemzetközi szerződés vagy EU jogi norma sem kötelez arra, hogy ilyen legyen. A jelenlegi paksi blokkokból régi nemzetközi szerződés alapján Oroszország visszaveszi ezeket, így ezt a részét a

kérdés nem is érinti. A negyedik kérdés: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a Magyar Nemzeti Bank vezető tisztségviselői Magyar Nemzeti Bankkal egyetemlegesen feleljenek a Magyar Nemzeti Bank által közigazgatási jogkörben okozott kárért?”. Minden más magyar gazdasági társaság vezetője egyetemlegesen felel a Ptk. szerint, csak a Magyar Nemzeti Bank kivétel, a kérdés ennek a kivételezésnek a megszüntetésére irányul. Az ötödik kérdés: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az állami tulajdonban álló védett és fokozottan védett, valamint a védelemre tervezett gyep- és szántóterületek vagyongazdálkodója csak nemzeti park igazgatóság lehessen – a jelen kérdésben tartott népszavazást követő évtől?” szintén nem érint alkotmányos vagy költségvetési kérdést, ezért kéri ezek elfogadását. Köszöni.

Dr. Patyi András NVB elnök: Köszöni a nyilatkozatokban elhangzott indokolásokat. Az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés a következő:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az intézményi várólistára való felkerüléstől számított legfeljebb hat hónapon belül hozzájuthasson a beteg a nem azonnali ellátást igénylő egészségügyi ellátáshoz?”

A Bizottság számára rövid elnöki feljegyzésben foglaltak alapján a kérdés hitelesítését javasolja. Annyi költségvetési érintettsége a kezelések tekintetében keletkező várólistáknak van, hogy ezek az egészségügyi intézmények a költségvetésben különböző előirányzati sorokon összegészségügyi szinten biztosított forrásokból működnek, de a kérdés feltétele nem irányul költségvetési kiadások konkrét tételes meghatározására. Az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdést érint, nemzetközi egyezményben foglalt kötelezettséget nem érint, az Alaptörvény módosítására nem irányul, ezért úgy gondolja, a kérdés hitelesíthető.

Dr. Lovas András NVB tag: Álláspontja szerint a költségvetési érintettség fennáll és megállapítható, ezért úgy gondolja, hogy közvetlenül kiadásokat keletkeztetne a magyar egészségügyben. Ha idén lenne ez a népszavazás pozitívan elbírálva, akkor akár az idei költségvetést is szükséges lenne módosítani. Ezen indokolás alapján a kérdés hitelesítésének a megtagadását javasolja.

Dr. Litresits András NVB tag: Nem ért egyet az előtte szólóval, a kérdésben közvetlen kapcsolatot a költségvetéssel nem találnak. Külön jogszabály szabályozza az intézményi várólistát. Nem tudja, tagtársa honnan veszi, hogy ez sok pénzbe kerülne, lehet, hogy csak szervezés kérdése.

Dr. Lovas András NVB tag: A költségvetési törvény több soron tartalmaz egészségügyi kiadásokat és több olyan sajtóhír és nyilatkozat is volt, mely szerint több milliárd forintba kerülne a várólisták felszámolása. Ez a kiadási költség megjelenne és ehhez plusz költségvetési forrás bevonására lenne szükség.

Dr. Litresits András NVB tag: Megfelelő jogi szabályozással ez a kérdés megoldható.

Dr. Patyi András NVB elnök: A kérdés az idei évi költségvetés módosítására akkor sem tud vezetni, ha a Bizottság támogatja. További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 5 igen, 3 ellenszavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az intézményi várólistára való felkerüléstől számított legfeljebb hat hónapon belül hozzájuthasson a beteg a nem azonnali ellátást igénylő egészségügyi ellátáshoz?”* kérdést hitelesíti.

2. Gulyás Mihály Balázs magánszemély által benyújtott népszavazási kezdeményezés

Dr. Patyi András NVB elnök: Az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az alábbi kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy állami tulajdonban álló termőföld csak objektív szempontokat értékelő pályázat alapján legyen haszonbérbe adható?”

A döntési javaslat ismertetésére dr. Boda Pál tagtársukat kéri fel.

Dr. Boda Pál NVB tag: Az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadását javasolja egyrészt azért, mert nem az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésről van szó, másrészt mert nem egyértelmű. A 2010. évi LXXXVII. törvény 31. § (1) bekezdés b) pontjának felhatalmazása alapján a Kormány megalkotta a 262/2010. Kormányrendelet a nemzeti földalapba tartozó földrészeket hasznosításának részletes szabályairól. Korábbi döntéseik kapcsán azt az álláspontot alakították ki, hogy a Kormány hatáskörébe tartozó kérdésekről nem lehet népszavazást tartani. A Kúria szerint a népszavazás Alaptörvényben meghatározott funkciójával ellentétes lenne, ha a végrehajtó hatalomnak adott felhatalmazás teljesítése körében is érvényesülne a népszavazás. A népszavazás tárgya a Kormány hatáskörébe tartozik és erre az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdése alapján nincs lehetőség. A kérdés szó szerinti értelmezése alapján, tekintettel az *„objektív szempontokat értékelő pályázat”* szófordulatra, a kezdeményezés tartalma nem határozható meg egyértelműen. A szófordulat jelentheti mind a pályázati feltételek objektivitását, mind a pályázat elbírálásának az objektivitását. A választópolgárok számára nem lenne világos, hogy a döntésükkel milyen jogalkotást támogatnának. Mindezen okokból javasolja a hitelesítés megtagadását.

Dr. Sárhegyi Zoltán László NVB tag: Egyetért a hitelesítés megtagadásával, de az egyértelműség hiányának kérdéskörében mindenképpen kiemelné, hogy az „objektív szempont” kifejezés sokféle értelmezés tartalommal bírhat.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezet lényegével egyetért, az indokolással nem. A Kúria szerint a Bizottságnak van mérlegelési jogköre. A nemzeti földalapról szóló törvényben foglalt felhatalmazást az Országgyűlés mint univerzális jogalkotó visszavonhatja, ezért az indokolás ezen részével nem ért egyet. Az objektív szempont egyértelmű, egy pályázat elbírálása során vagy vannak szubjektív szempontok, vagy csak objektív, a kérdés pedig azt mondja, hogy csak objektív szempontok legyenek. A hivatkozott Kormányrendelet 18. §-a alapján személyes döntés van, így vannak szubjektív szempontok és a kérdés arra irányul, hogy ezt kizárja. Véleménye szerint hiányzik az „elbírálása” szó a kérdésből.

Dr. Lovas András NVB tag: Mind Sárhegyi Zoltán, mind Litresits András által kifejtetteket beletenné az indokolásba.

Dr. Patyi András NVB elnök: A határozattervezet említi, hogy az elbírálás, illetve a benyújtás tekintetében nem egyértelmű a kérdés. Javasolja, hogy az említett Kormányrendelet 18. § tartalmának konkrét megemlítésével egészüljön ki a határozattervezet, melynek elfogadását szavazásra bocsátja.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen egyhangú szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy állami tulajdonban álló termőföld csak objektív szempontokat értékelő pályázat alapján legyen haszonbérbe adható?”* kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

3. Gulyás Mihály Balázs magánszemély által benyújtott népszavazási kezdeményezés

Dr. Patyi András NVB elnök: Az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az alábbi kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén ne működhessen a kiegészített nukleáris üzemanyag végleges elhelyezésére szolgáló létesítmény?”

Javasolja, hogy a Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését tagadja meg. A kérdés végleges hatásában az Alaptörvény burkolt módosítására irányul. A 2011/70/Euratom tanácsi irányelv 4. § (4) bekezdése a tagállami felelősség körébe utalja a kiegészített nukleáris üzemanyag végleges elhelyezésének kötelezettségét. A fűtőanyag nem tagállamban történő végleges elhelyezésére szolgáló megállapodást nem tudja egyedül megkötni a tagállam, kizárólag az Európai Unió, illetve az Euratom szerveinek a közreműködésével. Ha a népszavazás eredményes és érvényes lenne,

akkor egyedül vállalna kötelezettséget egy olyan megállapodás megkötésére, amellyel kapcsolatban a hatáskört ma nem kizárólagosan a magyar Országgyűlés, hanem uniós intézmény közbejöttével gyakorolja a magyar állam, így az Alaptörvény E. cikk (2) bekezdésében foglaltakhoz képest egy kivételi szabályt kellene beilleszteni. A nukleáris energia békés célú felhasználása körében a 2014. évi II. törvénnyel kihirdetett bilaterális nemzetközi egyezmény 7. cikk (1) bekezdése egyértelműen meghatározza, hogy a használt fűtőelem kazettákat időlegesen szállíthatja Magyarország az Orosz Föderáció területére, melyet később visszaszállítanak. Így nemzetközi szerződésbe foglalt kötelezettséget kellene megváltoztatni. A kérdés mind a választópolgárok mind a jogalkotó számára teljesen egyértelmű, ugyanakkor az Alkotmánybíróság 2007 óta követett ítélkezési gyakorlatában rámutatott arra, hogy az egyértelműség követelménye körében azt is vizsgálni kell, hogy a kérdés nem irányul-e lehetetlen célra, végrehajthatatlan célra és következményei tekintetében nem kiszámíthatatlan-e. A kérdés a végrehajthatatlan kategóriába tartozik, hiszen hiába lenne érvényes és eredményes a népszavazás, az, hogy a működő nukleáris létesítményből keletkező fűtőanyagot ne lehessen Magyarországon elhelyezni, logikailag úgy hajtható végre, ha Magyarországon kívül helyezik el, de kell annak az államnak a beleegyezése, így ezt a népszavazást az Országgyűlés nem tudja egyedül végrehajtani. A fenti három okból javasolja, hogy a kérdést ne hitelesítsék.

Dr. Litresits András NVB tag: A kérdés nem erről szól, hanem arról, hogy ne működhessen végleges elhelyezésre szolgáló létesítmény. Az ismertettek logikailag nem zárják ki, hogy ennek a kérdésnek Magyarország eleget tegyen. A kérdésből az következik, hogy a magyar Országgyűlés, illetve a Kormány nem vállalhat olyan kötelezettséget, ami alapján Magyarország területén véglegesen elhelyeznek nukleáris üzemanyagot. A kérdés célja, hogy ne legyen időtlen időig nukleáris szemét Magyarországon.

Dr. Patyi András NVB elnök: Megállapítja, hogy időközben megérkezett dr. Sasvári Róbert tagtársuk, így a Bizottság létszáma 9 főre emelkedett.

Dr. Lovas András NVB tag: Egyetért az Elnök úr által kifejtett indokolással. Litresits András tagtársa felvetette, hogy a végleges elhelyezésre van kihegyezve a kérdés, de a nukleáris üzemanyagnak az a legfontosabb jellemzője, hogy adott esetben tízezer évig is sugároznak és a végleges elhelyezés a nehezebb. Ha a végleges elhelyezést nem lehet megoldani, akkor mit sem ér az egész, ha itt csak ideiglenesen van tárolva. Ezen indokok alapján sem tartja támogathatónak ezt az okfejtést, ezért egyetért a határozattervezetben foglaltakkal.

Dr. Patyi András NVB elnök: A kérdés nemzetközi szerződésbe ütközik és Alaptörvény burkolt módosítására irányul, mert az Euratom és a Bizottság hatáskörébe tartozó kérdések önálló tagállami eldöntését eredményezné. Az irányelv

szerint a radioaktív hulladékot abban a tagállamban kell véglegesen elhelyezni, amelyikben az keletkezett. A magyar állam a fennálló szabályok szerint nem dönthet szuverén módon.

Dr. Litresits András NVB tag: Elnök úr meggyőzte az idézett irányelv hivatkozásával.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen egyhangú szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén ne működhessen a kiégett nukleáris üzemanyag végleges elhelyezésére szolgáló létesítmény?”* kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

4. Gulyás Mihály Balázs magánszemély által benyújtott népszavazási kezdeményezés

Dr. Patyi András NVB elnök: Ugyanazon magánszemély által benyújtott kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az alábbi kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Magyar Nemzeti Bank vezető tisztségviselői Magyar Nemzeti Bankkal egyetemlegesen feleljenek a Magyar Nemzeti Bank által közigazgatási jogkörben okozott kárért?”

A döntési javaslat ismertetésére felkéri dr. Sasvári Róbert tagtársukat.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: A határozattervezet alapján megtudhatják, hogy a benyújtott kezdeményezés a jogszabályi feltételeknek megfelelt, így az Iroda a Bizottság elé terjesztette. A kérdésben hiányzik egy „a” betű, ezért felveti, hogy az Nsztv. alapján a Bizottságnak lehetősége van az érdemi vizsgálat nélküli elutasításra. Ugyan a törvény nem nevesíti a nyelvtani hibát, de a jogalkotó szándéka arra irányult, hogy megőrizze az intézmény komolyságát, ezért adta kezükbe ezt a lehetőséget. Javasolja, erről szavazással döntsenek. A kérdés az Alaptörvény módosítására irányul. Az Alaptörvény 13. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a tulajdonhoz. Az AB 15/2014. (V.13), valamint a 41/2009. (III.27.) számú határozataiban kifejtette, hogy a tulajdon az alkotmány által biztosított alapjog, viszont a kártérítéshez való jog nem alapjog. A Bizottságnak azt kell mérlegelnie, hogy a kártérítéshez való jog olyan érdek-e, amely alapján a tulajdonjog, mint alapjog korlátozható lenne az alkotmány által. Véleménye szerint nem, ezért a kérdés hitelesítésének a megtagadását javasolja az Alaptörvénybe ütközés alapján.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Nem látja a kérdésben az Alaptörvény érintettségét, nincs arról szó, hogy aránytalanul korlátozná a vezető tisztségviselők tulajdonhoz való jogát, tekintettel arra, hogy más tisztségviselők is vannak a magyar közjogban és magánjogban, akik egyetemlegesen felelnek a károkozásért és ha az ő esetükben ez nem aránytalan és alkotmányellenes korlátozás, akkor nem tudja, hogy az MNB vezető tisztségviselői tekintetében miért minősülne annak.

Dr. Litresits András NVB tag: Csatlakozik az előtte szólóhoz. A tulajdonhoz való jog nagyon távol van ettől a kérdéstől. Az, hogy valaki valamiért felelős, annak semmi köze nincs az ő tulajdonhoz való jogához. A tervezetből hiányzik a Ptk. azon rendelkezése, ami a közigazgatásban okozott károkozást szabályozza. A kérdés ki akarja tágítani ezt az MNB tisztségviselőire. Az Alaptörvény szabályozza a Magyar Nemzeti Bankot, de ott sem zárja ki ennek lehetőségét.

Dr. Patyi András NVB elnök: Ha valaki kárért felel, azért a vagyonával felel, a vagyon pedig a tulajdonjog része.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Visszatér az első felvetéséhez és az Nsztv. 12. §-át kiterjesztően értelmezve a nyelvtani hibára javasolja az érdemi vizsgálat nélküli elutasítást.

Dr. Litresits András NVB tag: Az „a” betű hiánya nem teszi egyértelművé a kérdést és jogszabályi felhatalmazást nem lát erre mint elutasítási indokra. Ismerteti az új polgári törvénykönyv 6. könyv 548. §-a, felelősség a közigazgatási jogkörben okozott kárért jogszabályi meghatározást, melynek kitágítását kéri a kérdés az MNB vezető tisztségviselőire. Nyilván van kapcsolat egy felelősség és a felelőssé tett ember vagyona között, de ez nem közvetlen kapcsolat.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, az előterjesztő alternatív döntési javaslatáról jegyzőkönyvi döntés meghozatalát javasolja. Megítélése szerint egy névelő hiánya lehet arra vezethető ok, hogy a kérdés nem egyértelmű, de önmagában a nyelvtani hibára törvényi szabály folytán a kérdés érdemi vizsgálat nélküli elutasítását nem alapíthatják. Jelen esetben nincs egyértelműségi probléma. Szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy a névelő hiánya folytán mint nyelvtani hiba következtében a kérdés hitelesítése megtagadható-e.

Szavazás

A Bizottság 52. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 1 igen, 8 ellenszavazattal úgy foglalt állást, hogy egyértelműséget nem érintő kérdésként nyelvtani hiba nem vezethet a hitelesítés megtagadására.

Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen, 3 ellenszavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Magyar Nemzeti Bank vezető tisztségviselői Magyar Nemzeti Bankkal egyetemlegesen feleljenek a Magyar Nemzeti Bank által közigazgatási jogkörben okozott kárért?”* kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

5. Gulyás Mihály Balázs magánszemély által benyújtott népszavazási kezdeményezés

Dr. Patyi András NVB elnök: Ugyanazon magánszemély által benyújtott kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az alábbi kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az állami tulajdonban álló védett és fokozottan védett, valamint a védelemre tervezett gyep- és szántóterületek vagyongazdálkodója csak nemzeti park igazgatóság lehessen – a jelen kérdésben tartott népszavazást követő évtől?”

A kérdéssel összefüggő döntési javaslatra felkéri dr. Fábrián Adrián tagtársukat.

Dr. Fábrián Adrián NVB tag: A kérdés arra irányul, hogy a vagyongazdálkodói jogot kizárólagosan a nemzeti park igazgatóságának kezébe tegye. A kérdés láthatóan több kérdést is magában foglal, melyek önállóan is eldönthetőek lennének, mely rontja az egyértelműségi kritériumnak való megfelelést, a „védelemre tervezett” kitétel tartalmilag megfoghatatlan, nem lehet eldönteni, hogy mi az, ami már védelemre tervezett és mi az, ami nem, illetve nincs arra vonatkozóan értelmező rendelkezés, hogy ez mit jelenthet. Emiatt ez a kérdés ebben a formában nem egyértelmű, ezért javasolja a hitelesítés megtagadását.

Dr. Patyi András NVB elnök: Hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen egyhangú szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az állami tulajdonban álló védett és fokozottan védett, valamint a védelemre tervezett gyep- és szántóterületek vagyongazdálkodója csak nemzeti park igazgatóság lehessen – a jelen kérdésben tartott népszavazást követő évtől?”* kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

6. Miczán József magánszemély által benyújtott népszavazási kezdeményezés

Dr. Jackli Tamás NVI munkatárs: Miczán József magánszemély élt népszavazási kezdeményezéssel, mely a következő kérdést tartalmazza:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a terrorjelképek közzé felkerüljön a NARANCS, Fidesz logó, és a FESZÜLET, a keresztény egyházak jelképe?”

A kezdeményezést április 9-én nyújtotta be 30 támogató választópolgár aláírásával. Felhívja a Bizottság figyelmét, hogy az aláírások nem a jogszabály által benyújtott formanyomtatványon kerültek benyújtásra. Javasolja, hogy az eljárás során vegye figyelembe a Bizottság az Alaptörvény rendelkezéseit, illetve vitassa meg a nem rendeltetésszerű joggyakorlás kérdését.

Dr. Patyi András NVB elnök: Felkéri dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes asszonyt a döntési javaslat ismertetésére.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: Az aláírásgyűjtő ív, melyen a kérdést beküldték, nem felel meg a jelenleg hatályos IM rendeletben foglaltaknak. A kérdést a Választási Bizottság akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben és a népszavazásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. Az Alaptörvény önálló fejezete foglalkozik a kérdéssel érintett szabadság és felelősség intézményével. Az alaptörvény 9. cikk (1) bekezdése alapján joga van a véleménynyilvánítás szabadságához is. A feltett kérdés Alaptörvényt sért és abból következik, hogy annak megváltoztatására irányul, ezért a tiltott tárgykör kategóriájába tartozik. Az Alkotmánybíróság 1992-ben és 1993-ban is határozatban foglalkozott a vallásszabadság tartalmi kérdéseivel és anyajognak tekintette ezeket a kérdéseket és sok egyéb jogot is ebből az ún. anyajogból vezetett le. Az Alaptörvény 7. cikk értelmében a lelkiismeret és vallásszabadsághoz való jog alkotmányos védelmet élvez. Az Alkotmánybíróság határozatában lefektetésre került, hogy a lelkiismeret szabadságához való alapjog kiterjed a politikai meggyőződésre is. Az állam senkit nem kényszeríthet olyan helyzetbe, hogy az állampolgár a jogát a lényeges meggyőződésével ellentétesen gyakorolja. Ebben a tekintetben is Alaptörvényt sért a kérdés. A narancs mint logó egy törvényesen bejegyzett párthoz kötődik, a feszület szintén egy olyan jelkép, mely abszolút azonosítható a keresztény egyházzal, a keresztény gondolkodásmóddal. Amennyiben a kérdésben eredményes népszavazás jönne létre, akkor a jogalkotót olyan jogszabály megalkotására köteleznék, amely törvényesen bejegyzett politikai párt logóját, vallási jelképet is terrorjelképpé nyilvánítana. Mindez alaptörvény-ellenes, Alaptörvény módosítására irányulna és mint ilyen, tiltott tárgykört érint. Javasolja a Ve. 2. §-ának a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvének vizsgálatát is. A kérdés tartalma az állam alkotmányos rendeltetésével nincs összhangban. A feltett kérdés a joggal való visszaélés tilalmába ütközik. Mindezen indokok alapján a kérdés hitelesítésének megtagadását javasolja.

Dr. Patyi András NVB elnök: A döntési javaslat a hitelesítés megtagadására irányul az aláírásgyűjtő ív hibája, az alkotmányos jogok durva, agresszív, otromba megsértése miatt és felhívni javasolja a joggal való visszaélés alapelveinek

megsértését is. Támogatja, hogy a visszaélészerű joggyakorlás tényére hívják fel a figyelmet az indokolásban.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Nem ért egyet az alaptörvényi érintettséggel, a Bizottság figyelmébe ajánlja, hogy a magyar jog terrorjelképeket nem ismer, ez nem egyértelmű se a választópolgárnak, se a jogalkotónak, ezért egyértelműségi kritériumra való hivatkozással javasolja a hitelesítés megtagadását.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezettel és a hozzászólással nem ért egyet. Az Nsztv. 10. § (1) bekezdése alapján a Nemzeti Választási Iroda Elnökének kellett volna elutasítania. Úgy gondolja, nem megtagadásról kellene beszélni, hanem az Nsztv. 12. §-a alapján érdemi vizsgálat nélkül kellene visszautasítaniuk a kezdeményezést. Utal a kísérőlevél tárgyában foglalt követelésre is. A kérdés nem érdemel mélyebb vizsgálatot.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Amennyiben formai okok miatt nem felelt meg az aláírásgyűjtő ív, akkor emiatt el kellene utasítani. Egyetért azzal, hogy a 12. § alapján az érdemi vizsgálat nélküli elutasítás is felmerülhet. Amennyiben mégis érdemben vizsgálják, akkor az egyértelműséghez hozzátenné, hogy két kérdést tartalmaz a kérdés. A Bizottságnak abban kellene döntenie, hogy érdemi vizsgálat alá veti-e a kérdést.

Dr. Lovas András NVB tag: Véleménye szerint érdemi vizsgálat nélkül kellene elutasítaniuk a formai hiba és az Nsztv. 12. §-ba ütközés miatt.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: Úgy gondolja, érdemi vizsgálat nélkül kellene elutasítani a kérdést, mert az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a formai követelményeknek. Nem ért egyet a Litresits András által elmondottakkal. Ha tartják magukat ahhoz, hogy nem foglalkoznak a beadványozó szándékával, akkor ebben az esetben sem hánytorgathatják fel a kísérőlevelet függetlenül attól, hogy elítéli az egészset. Egyetért Fábián Adriánnal abban, hogy elsődlegesen az egyértelműség hiánya miatt kellene a népszavazási kérdést visszautasítani leginkább azért, mert nem tudják, mik azok a terrorjelképek, azt a látszatot kelti, mintha ilyen megfogalmazás lenne. Elsősorban az érdemi vizsgálat nélküli elutasítást támogatja. Ha érdemben vizsgálják, akkor a véleménynyilvánítás joga sérülhetett, nem gondolja, hogy a vallásszabadság, vagy a lelkiismereti szabadság érintett volna.

Dr. Boda Pál NVB tag: A gyakorlatuk alapján először azt kell vizsgálniuk, hogy formai okokból elbírálásra alkalmas-e az ügy. Ha nem alkalmas, akkor nem is kell vele érdemben foglalkozniuk. Az alkotmányos aggályokat megalapozottnak látja ebben a kérdésben és ha érdemi vizsgálat nélkül utasítják el, akkor javasolja, hogy a joggal való visszaélést a határozatban említsék meg.

Dr. Patyi András NVB elnök: Alapvető kérdés, az, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya nem felel meg a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek, ezt a Választási Irodának kellett volna első fokon visszautasítani. Amennyiben ez nem történik meg, az NVI Elnöke köteles a kérdést a Bizottság elé terjeszteni. A beadványt egészében kell vizsgálniuk, ennek keretében az aláírásgyűjtő ívet és a kérdést is vizsgálniuk kell. Megtagadásra vezethet az is, ha az ív rossz. Véleménye szerint a kérdést érdemben el kell bírálni, tekintettel arra, hogy csak akkor lehet érdemi vizsgálat nélkül visszautasítani, ha szeméremsértő, vagy megbotránkoztató. Egyetért azzal, hogy a kérdés elsősorban a véleménynyilvánításhoz való jogot sérti, de a határozattervezetben szereplő alapjogokat is érinti. A kérdés vizsgálata során valóban utalni kell arra, hogy nem egyértelmű, a terrorjelkép nem elégíti ki a jogalkotói egyértelműség fogalmát. Javasolja, hogy a kérdést érdemben vizsgálva alapvető jogok érintettsége folytán, egyértelműségi okból és az ív szabálytalansága miatt ne hitelesítsék és jegyezzék meg, hogy visszaélésszerű magatartásról van szó.

Dr. Litresits András NVB tag: Jegyzőkönyvi döntést kér arra vonatkozóan, hogy érdemi vizsgálattal, vagy anélkül vizsgálják a kérdést. Továbbra is úgy véli, hogy érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítaniuk. Az Nsztv. 10. §-a alapján Elnök asszony jogilag nem is utasíthatta volna vissza, ugyanis az Nsztv. 3. §-a szerint az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán kell benyújtani. A Bizottságnak van joga ahhoz, hogy hibás ív miatt utasítsa vissza a kezdeményezést.

Dr. Lovas András NVB tag: Támogatja Litresits András javaslatát a jegyzőkönyvi döntésre vonatkozóan. Egy feszületet terrorjelképnek minősíteni több millió magyar keresztény ember számára megbotránkoztató. Az Nsztv. 12. §-a szerinti érdemi vizsgálat nélküli megtagadást szerepeltetne az indokolásban.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: A kérdéssel foglalkozni kell és nem lehet olyan alapon visszautasítani, hogy több embert megbánt és alkotmányos alapjogot sért, de a véleménynyilvánítás szabadságába tartozik az is, hogy bármely állampolgár feltegyen akár egy ilyen tartalmú kérdést is. Erre való hivatkozással nem lehet megtagadni a kérdést, erre hivatkozni sem lehet. Azon szempontok alapján dönthetnek, amit a jogszabály számukra lehetővé tesz.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Egyetért Borbély Andreával és a Litresits András által felvetett jogszabályi szakaszok alapján javasolja, hogy érdemi vizsgálat nélkül utasítsák el a kérdés hitelesítését az aláírásgyűjtő ív formai hibájára hivatkozással.

Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy a Bizottság az Nsztv. 12. §-ában foglalt szabály, valamint a jogszabálynak nem megfelelő aláírásgyűjtő ív miatt érdemi vizsgálat nélkül utasítja el a kérdést.

Szavazás

A Bizottság 53. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 5 igen, 4 ellenszavazattal úgy dönt, hogy az aláírásgyűjtő ív hitelesítését az Nsztv. 12. §-a alapján érdemi vizsgálat nélkül utasítja vissza, valamint hivatkozik arra az indokolásban, hogy az ív sem felel meg a jogszabályi feltételeknek.

Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy a megbotránkoztató jelleg kifejtése folytán ne csak a terrorjelkép, hanem a terrorjelképpé minősítés általi alkotmányos jogokban bekövetkezett sérelem is megemlítésre kerüljön.

Szavazás

A Bizottság 54. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 7 igen, 2 ellenszavazattal úgy dönt, hogy a határozat indokolásában kitér az alkotmányos jogokban bekövetkezett sérelemre is.

Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadását azzal, hogy az Nsztv. 12. §-a szerint mint megbotránkoztató kifejezést tartalmazó kérdést a Bizottság érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja, továbbá hivatkozik arra, hogy az ív nem a jogszabálynak megfelelő.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen, 1 ellenszavazattal az „*Egyetért-e Ön azzal, hogy a terrorjelképek közzé felkerüljön a NARANCS, Fidesz logó, és a FESZÜLET, a keresztény egyházak jelképe?*” kérdést érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja az ismertetett indokok alapján.

II. Döntés országos nemzetiségi önkormányzati képviselői mandátum kiadásáról

1. Mandátum kiadása az Országos Horvát Önkormányzatban Kovács Milán részére

Dr. Patyi András NVB elnök: A határozattervezet alapján az Országos Horvát Önkormányzatban megüresedett mandátumot a Magyarországi Horvátok Szövetsége listáján szereplő Kovács Milán részére adja ki a Bizottság. Az előkészített iratanyag tartalmazza a lemondó nyilatkozatot, annak elfogadásáról szóló önkormányzati határozatot, a jelölő szervezet jelölését a megüresedett mandátumra, valamint a Fővárosi Törvényszék igazolását.

Dr. Litresits András NVB tag: A lemondó nyilatkozatokon nincs tanú, jobb lenne az a gyakorlat, hogy teljes bizonyító erejű okiratokkal mondanának le mandátumokról.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen egyhangú szavazattal az Országos Horvát Önkormányzatban megüresedett mandátumot a Magyarországi Horvátok Szövetsége listáján szereplő Kovács Milán részére kiadja.

Dr. Patyi András NVB elnök: További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

k. m. f.

**Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke**